

ZBADAJ TRADYCYJNY ORNAMENT

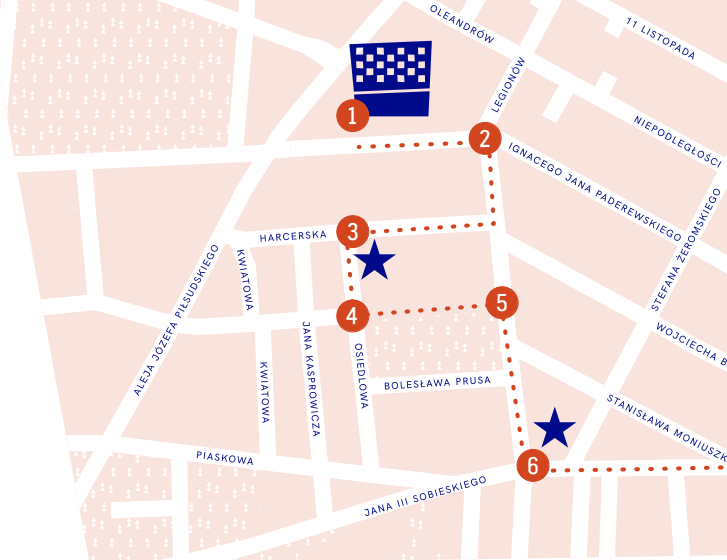
#IdęPoSul

~ 4 km

Bronisław Piłsudski był starszym bratem Józefa. W młodości obaj wplątali się w przygotowania do zamachu na cara Aleksandra III. Wykrycie spisku zakończyło się dla braci długoletnim zesłaniem na Syberię. Bronisław trafił na Sachalin na Oceanie Spokojnym – do osławionej kolonii karnej dla najgroźniejszych przestępców. Tam rozpoczął pracę naukową. Badał miejscowy klimat i przyrodę, a później z etnograficznym zacięciem opisywał zwyczaje, sztukę i język ludu Ajnów, Oroków i Niwchów. Bronisław Piłsudski zmarł w 1919 r. w Paryżu i nigdy nie odwiedził Sulejówka. To jednak nie powinno być przeszkodą, by na przestrzeń miasta spojrzeć jego oczami i poszukać miejsc, do których mógłby zabrać nas na spacer. Wejdź w buty Bronisława i zastanów się, co o sulejówckich mieszkańcach mówi styl ornamentu na jednym z tutejszych domostw.

Więcej o Bronisławie można się dowiedzieć z książki *Kochany Wujaszku. Listy Bronisława Piłsudskiego do Stanisława Witkiewicza*. Wydawcy: Muzeum Tatrzańskie im. Tytusa Chałubińskiego w Zakopanem, Muzeum Józefa Piłsudskiego w Sulejówku.

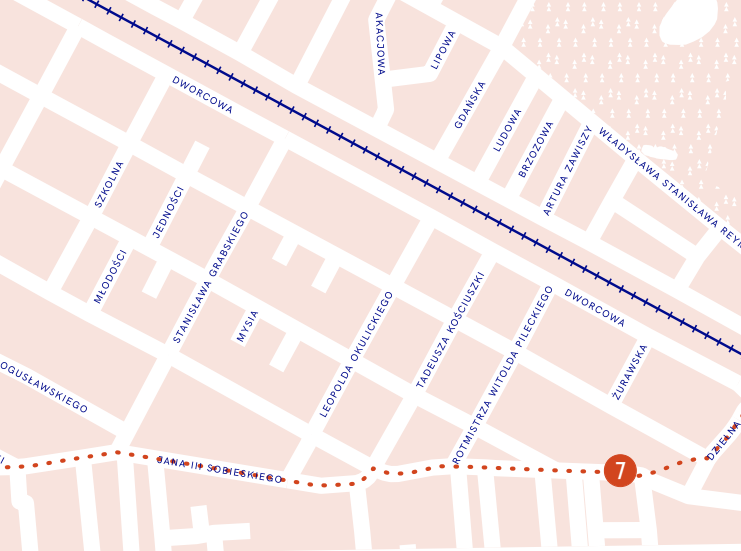

- 1 Możesz zacząć od obejrzenia portretu Bronisława Piłsudskiego, który znajduje się w kolekcji Muzeum na wystawie stałej w galerii Ziuk.
- 2 Idź ulicą Paderewskiego na wschód. Na rondzie skręć w prawo w Krasickiego.
- 3 Skręć w prawo w Harcerską, a potem w lewo w Osiedlową. Idź do przodu, aż zobaczysz po lewej budynek szkoły.
- 4 Zatrzymaj się przed kamieniem upamiętniającym Mariana Jonkajtysa, który, podobnie jak Bronisław Piłsudski, wiele lat spędził na zesłaniu.

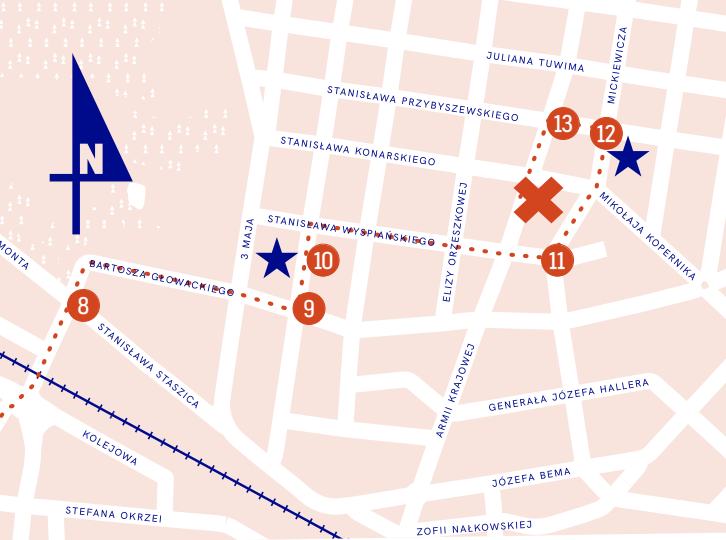

Marian Jonkajtys (1931-2004) był aktorem, reżyserem teatralnym, rzeźbiarzem, poetą, twórcą warszawskiego teatru Rampa.

Zanim w latach 80. osiadł na stałe w Sulejówku, mieszkał m.in. w Warszawie i Augustowie. Sześć lat (1940-1946) spędził na zesłaniu w Kazachstanie. Jako mieszkaniec Sulejówka działał m.in. na rzecz odbudowy Milusina. Jego imieniem nazwany został park, w którym stoi kamień jego pamięci. Po drugiej stronie ulicy, na rogu Osiedlowej i Idzikowskiego, stoi dom, w którym mieszkał wraz z żoną, znaną piosenkarką i aktorką, Reną Rolską.

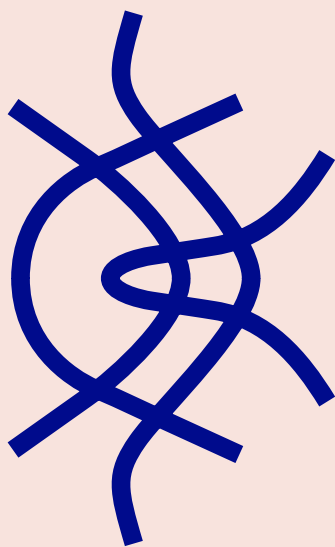
- 5 Skrajem parku wróć do ulicy Krasickiego i skręć w prawo. Dojdź do Sobieskiego i przejdź na drugą stronę ulicy.
- 6 Rozejrzyj się za charakterystycznym ogrodzeniem ozdobionym skrzydłami. To dom lokalnego artysty malarza Józefa Krzysztofa Oraczewskiego – wielokrotnie nagradzanego w kraju i za granicą.
- 7 Idź Sobieskiego na wschód aż do łąki kwietnej na Dzielnej. Na wysokości przystanku autobusowego znajdź dróżkę przez łąkę. Idź dalej Dzielną i przejdź przez tory.
- 8 Idź dalej na północ, gdy Dzielna zmieni się w Krasińskiego.
- 9 Skręć w prawo w Głowackiego. Miń skrzyżowanie z 3 Maja i skręć w lewo w Świętochowskiego.
- 10 Przyjrzyj się remizie OSP. Można podejrzewać, że Bronisława Piłsudskiego zainteresowałyby obrzędy weselne, urządzone niekiedy przez sulejówczan w remizie.
- 11 Skręć w prawo w Wyspiańskiego. Idź dalej prosto. Po przejściu przez Armii Krajowej ulica zmieni się w Skorupki. Idź dalej i skręć w lewo w Mickiewicza.

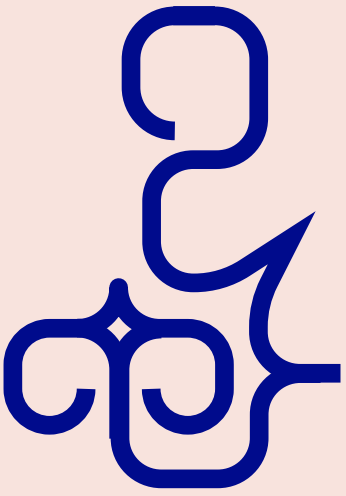
- 12** Idź dalej prosto. Zatrzymaj się na wysokości Przybyszewskiego i przyjrzyj się ogródkowi po południowo-wschodniej stronie skrzyżowania. Park miniatur, założony przez znanego rzeźbiarza-amatora Ludwika Świtalskiego, daje olbrzymie pole do etnograficznych interpretacji.
- 13** Idź Przybyszewskiego na zachód. Skręć w lewo w Armii Krajowej.
- X** Stań przed pięknym domem pod numerem **33**. Jesteś na miejscu.

Willa Józefina została wybudowana w 1933 r. W ostatnich latach budynek został pieczołowicie odremontowany. Odnowienie spowodowało, że doskonale uwidoczniła się frontowa płaskorzeźba z motywem roślinno-zwierzęcym. Spójrz na nią okiem antropologa/żki. Rozpoznaj poszczególne elementy ornamentu, zinterpretuj je (co mówią o okolicznościach powstania domu i systemie wartości tubylców?), wykonaj dokumentację (czyli zrób zdjęcie). Jak na roślinną interpretację może wpływać fakt, że willa została zbudowana przez rodzinę Niedolisków z wygranej na wyścigach, na których obstawili zwycięskiego konia Nasturcję?

**Spróbuj dokończyć a może połączyć
tradycyjne ornamenty sulejówczan(z lewej)
i Ajnów(z prawej).**

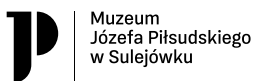

POSUL to cykl wysmakowanych spacerów po Sulejówku. Każdy z nich zaczyna się przy Muzeum Józefa Piłsudskiego i prowadzi w inne niezwykle miejsce. Każdy spacer to także intrygujące wyzwanie do zrealizowania. Gdy dotrzesz do celu, zrób sobie zdjęcie i wrzuć do mediów społecznościowych z hasztagiem **#IdęPoSul**.

Trasy spacerów zostały opracowane podczas warsztatów przez mieszkańców i mieszkanki Sulejówka. W działania zaangażowali się:

Monika Brózda, Grzegorz Chrupek,
Oliwia Gromek, Marta Kałuska, Jerzy Kołnierzak,
Anna Kożuchowska, Mirosława Krawczak,
Tomasz Kujawski, Agnieszka Łączyńska, Ewa
Łepkowska, Aneta Łozowska, Zofia Łozowska,
Anna Osiak, Justyna Sadowska, Adrian Włodarczyk.

Muzeum
Józefa Piłsudskiego
w Sulejówku

TOWARZYSTWO
PRZYJACIÓŁ
SULEJÓWKA

Ministerstwo
Kultury
i Dziedzictwa
Narodowego.

Dofinansowano ze środków
Narodowego Centrum Kultury
w ramach programu
„Kultura w sieci”